

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14592/2022
01.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца Радња за трговинску делатност, мењачке послове и услуге рекламе и пропаганде „Алманах“ АА, предузетник из ..., чији је пуномоћник Зоран Митић адвокат из ..., против туженог Завода за васпитање деце и омладине Књажевац, чији је пуномоћник Миле Петровић адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 150/2020 од 28.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 01.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиоца и туженог изјављене против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 150/2020 од 28.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 150/2020 од 28.10.2020. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Нишу П 825/2019 од 18.09.2019. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 584.373,38 динара са законском затезном каматом почев од 18.09.2019. године па до исплате, у року од 15 дана, док је за већи износ од досуђеног а до траженог од 777.696,88 динара, као и да на досуђени износ плати законску затезну камату почев од 06.06.2013. године до 18.09.2019. године, тужбени захтев одбијен. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 274.438,00 динара у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Ревизију је благовремено изјавио и тужени, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП у вези одредбе члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизије нису основане.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Наводи тужиоца у ревизији да другостепени суд није правилно применио материјално право, чиме је учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП је неосновано, с обзиром да погрешна примена материјалног права не представља битну повреду одредаба парничног поступка. Позивање туженог у ревизији да је побијана пресуда неразумљива и непотпуна указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, која не представља разлог за изјављивање ревизије у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, у ноћи између 11.05. и 12.05.2013. године обијен је пословни простор тужиоца, у коме обавља трговинску и мењачку делатност, на тај начин што је малолетна ББ која се у то време налазила на смештају код туженог, провукла између металне ролетне и шалтера мењачнице ушла у унутрашњост пословног простора и из њега изнела новац (динаре, девизе, пазар од лутрије и оштећене новчанице у вредности од 1.720 евра), два мобилна телефона, електронске допуне и бокс цигарета „Marlboro“. По пријави оштећене, малолетној ББ је одузето 950.000,00 динара, обављен је увиђај и поднета кривична пријава против непознатог учиниоца кривичног дела за тешку крађу. Пред Вишим судом у Нишу, након што су пронађени учиниоци кривичног дела, вођен је поступак према малолетном ВВ, штићенику ЗЗВО у Нишу, због основане сумње да је у току ноћи 12.05.2013. године заједно са дететом ББ, малолетним ГГ, ДД и ЂЂ обио мењачницу „Алманах“ у Нишу, чиме је учинио кривично дело тешка крађа у саизвршилаштву. Поступак је окончан решењем Вишег суда у Нишу Ким 105/12 од 12.08.2013. године, којим је обустављен поступак због нецелисходности вођења и изрицања васпитне мере, а пресудом Основног суда у Нишу К 1412/2013 од 16.07.2015. године ЂЂ и ДД осуђени су за продужено дело тешке крађе на казну затвора од 5 месеци. Малолетна ББ, рођена је ...1999. године, је под непосредним привременим старатељством Центра за социјални рад у Шапцу. По решењу тог центра од 25.11.2011. године је на смештају код туженог, где се налазила у време крађе. Радња тужиле у време крађе била је осигурана код Д.Д.О.Р. „Нови Сад“ и поседовала је овлашћење за обављање мењачких послова. Од стране осигуравајућег завода Д.Д.О.Р. „Нови Сад“, по основу осигурања, тужиоцу је уплаћен износ од 200.000,00 динара. Вештачењем је утврђено да је на основу увида у документацију добијену од стране тужиоца, фискалних исечака, аналитичких прегледа главне књиге по дневним извештајима од 07.05.2013. године до 31.12.2013. године, утврђен износ штете, и то: на основу фискалних рачуна у износу од 580.383,00 динара, мањка у лутрији од 17.643,88 динара, мањка у мењачници у износу од 181.000,00 динара, мањка у дневној каси у износу од 50 евра, који на дан 11.05.2013. године износи 5.546,50 евра, укупно 784.573,38 евра.

Правилно је, по налажењу Врховног суда, другостепени суд делимично усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу плати износ од 584.573,38 динара.

Одредбом члана 167. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да за штету коју другом проузрокује малолетник док је под надзором старатеља, школе или друге установе, одговара старатељ, школа, односно друга установа, осим ако докажу да су надзор вршили на начин на који су обавезни, или да би штета настала и при брижљивом вршењу надзора.

Овим чланом је прописана посебна одговорност другог лица за малолетника, па како се малолетна ББ налазила на смештају код туженог, то је тужени у обавези да тужиоцу накнади штету.

Нису основани наводи у ревизији туженог да је малолетна ББ била под непосредним привременим старатељством Центра за социјални рад у Шапцу, по

њиховом решењу од 25.11.2011. године, имајући у виду да се налазила под непосредним старатељством туженог, односно била је смештена код туженог који је у обавези да врши надзор, без обзира што се ради о установи отвореног типа, супротно наводима у ревизији.

Правилно је другостепени суд на износ штете тужиоцу досудио камату почев од дана пресуђења сагласно одредби члана 277. Закона о облигационим односима, супротно наводима у ревизији.

Наиме, чланом 189. ставом 2. Закона о облигационим односима, прописано је да висина накнаде штете одређује се према ценама у време доношења судске одлуке, изузев случаја кад закон наређује што друго. У конкретном случају висина штета је утврђена вештачењем, када је утврђен обим накнаде материјалне штете, али имајући у виду датум вештачења и датум пресуђења, правилно је другостепени суд камату досудио почев од дана пресуђења сагласно одредби члана 277. Закона о облигационим односима. Због тога нису основани наводи у ревизији тужиоца да тужиоцу камата припада од дана настанка штете, обзиром да је висина штете утврђена у току поступка вештачењем.

Нису основани ни наводи у ревизији тужиоца да је суд требало да досуди и накнаду штете за оштећене новчанице и на име накнаде за бокс цигарета „Malboro“, обзиром да је другостепени суд тужбени захтев у том делу одбио према правилу о терету доказивања из члана 231. ЗПП, па нису основани наводи у ревизији да је тужиља за евре добијала вредност умањену за 2%.

Нису основани наводи у ревизији туженог да је малолетна ББ у време извршене крађе имала 13 година 10 месеци 28 дана и била способна за расуђивање, па је она одговорна за причињену штету са осталим саизвршиоцима, о чему није вођено рачуна, па је погрешно примењен члан 167. став 1. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 160. став 2. Закона о облигационим односима, малолетник од навршене седме до навршене четрнаесте године не одговара за штету, осим ако се докаже да је при проузроковању штете био способан за расуђивање. Тужени није доказао да је малолетна ББ деликтно способна да одговара за штету коју је проузроковала, односно да је имала довољно развијену свест и вољу да би схватила значај те радње и њене последице, па нису оборили постављену претпоставку да је малолетна ББ неодговорна за предметну штету и наступеле штетне последице.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**